Dosarul nr. 3-1574/2023

2-23092191-12-3-28062023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

25 iunie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cerere de chemare în judecată depusă de ***** către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 28 iunie 2023, ***** a depus acțiune în instanța de judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că, ***** a activat în calitate de angajat în cadrul CPR *****, ulterior în cadrul IP *****.

Ulterior, prin ordinul nr. 198 ef. din 06.04.2023 emis de șeful-adjunct al IGP al MAI Cernăuțeanu Viorel, a fost dispusă încetarea raportului de serviciu în privința reclamantului conform art. 38 alin. (1) lit. c) al legii nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie. În temeiul certificatului nr. ***** din 07.04.2023 semnat de șeful IP *****, *****, a fost stabilit că potrivit informațiilor gestionate de către MAI al RM și IGP al MAI, vechimea de muncă a lui ***** pentru stabilirea pensiei, la data de 06.04.2023, a constituit 25 ani 05 luni și 11 zile.

Prin prisma HG nr. 78 din 21.02.1994 și ordinului IGP al MAI al RM nr. 96 din 20.03.2018, reclamantul dispune de înlesniri pentru calcularea vechimii de muncă și anume două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Prin cererea din 12.04.2023, depusă la CTAS *****, a solicitat stabilirea pensiei, conform art. 13 al legii 1544/1993.

La 11.05.2023, subsemnatul ***** a primit decizia cu ***** din 04.05.2023 emisă de of. teritorial ***** din cadrul CNAS a RM, prin care, în mod eronat, i-a fost respinsa cererea privind stabilirea pensiei.

Prin cererea prealabilă din 23.05.2023, privind anularea actului administrativ individual defavorabil, cu restabilirea în dreptul încălcat, a solicitat anularea (revocarea) deciziei de respingere a cererii în stabilirea pensiei cu ***** din 04.05.2023 emisă de CTAS *****, prin care, în mod eronat, i-a fost respinsă cererea privind stabilirea pensiei, cu emiterea deciziei privind stabilirea pensiei subsemnatului ***** conform art. 13 a legii nr. 1544 din 23.06.1993 și expedierea sau prezentarea, copiilor conforme originalelor, de pe toate actele din dosarul meu de pensionare acumulate de CNAS.

Soluționând cererea prealabilă, prin decizia ***** din 06.06.2023 emisă de CNAS, cererea prealabilă vizată a fost respinsă. Cu decizia vizată a luat cunoștință pe data 09.06.2023.

Indică că, în motivația deciziei de refuz vizate de către CTAS *****, a fost menționate următoarele aspecte: faptul că conform actelor prezentate de reclamant, nu am confirmat vechimea în serviciu mai mică de 25 de ani, fapt ce nu permite stabilirea pensiei pentru vechimea de muncă a lucrătorilor din instituțiile de forță, prin prisma art. 13 al legii 1544/1993.

Concluzia expusă supra, prin decizia menționată, este una pripită, bazată pe ignorarea prevederilor normative relevante speței dar și pe interpretarea eronată a normelor de drept material relevante.

La fel, a indicat că, partea pârâtă interpretând eronat normele de drept material consideră că Izolatorul de Detenție provizorie al CP ***** și mai târziu al IP ***** în cadrul cărora a activat ca salariat nu poate fi considerat „izolator se urmărire penală” argument care nu suferă nici cea mai vagă critică.

Or, în acest sens atât Codul de executare, cât și Codul de procedură penală și Statutul privind executarea pedepsei penale de către condamnați (pct. 10) al Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 dar și art. 21 alin. (1) lit. k) al legii cu privire la Poliție și statutul polițistului, nr. 320 din 27.12.2012 citate supra) - toate actele respective în partea or relevantă indică clar că și pe lângă instituțiile de poliție pot fi create și pot activa izolatoare de urmărire penală. Bunăoară în acestea sunt plasate persoanele bănuite, învinuite, inculpate de comiterea unei infracțiuni, personalele reținute în cadrul procesului penal ori contravențional, care execută arestul preventiv (procesul penal) ori arestul contravențional (procesul contravențional).

În context, IDP al CR ***** iar mai târziu și IDP al IP *****, ambele se integrează perfect în noțiunea de „izolatoare de urmărire penală” atât în sensul legii HG nr. 178 din 21.02.1994 cât și în sensul ordinului MAI nr. 96 din 20.03.2018 citate supra.

În sensul normelor precitate, dar mai ales având în vedere faptul că detenția persoanei în Izolatoarele de Detenție Provizorie ale Inspectoratelor de poliție constituie veritabile forme de „privațiune de libertate” în prezenta speță nu există careva temeiuri de a considera că aceste izolatoare (ale CPR ***** și (ulterior) IP *****) nu ar constitui „izolatoare de urmărire penală”, ori vice versa, ar impune imposibilitatea aplicării rigorilor și garanțiilor unei detenții în condiții prevăzute de dreptul intern, art. 3, 5 ale

CEDO etc., prin prisma Statutului executării pedepsei de către condamnați; fapt care nu poate fi sub nici o formă acceptat.

Astfel este cert, că în perioada îndeplinirii funcțiilor de către reclamant a îndeplinit funcții legate de paza, escortarea și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală în sensul dreptului intern relevant al RM.

Activând în funcția deținută, s-a expus indubitabil unui nivel înalt de pericol, datorat specificului activităților legate de supravegherea persoanelor aflate în detenție care implică un risc real și rezonabil pentru sănătatea și chiar viața colaboratorului de poliție, or bunăoară persoanele plasate în detenție pot manifesta o conduită agresivă față de colaboratorii de poliție care asigură paza acestora, putând fi bolnavi de boli contagioase, supravegherea deținuților implică un efort fizic și psiho-emoțional sporit din partea colaboratorilor de poliție, determinat bunăoară și de stresul permanent care este inerent unei astfel de activități, nivelului sporit de atenție. Or, o astfel de activitate implică conform dreptului intern al Republicii Moldova o serie de condiții speciale, inclusiv privind evidența vechimei de muncă, evidențiate supra.

Astfel, conform rigorilor HG nr. 78 din 21.02.1994 citate supra, reclamantul dispune de înlesniri pentru calcularea vechimii de muncă și anume două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu. Ținând cont de aceste rigori, în baza calculelor făcute de angajator, conform certificatului din 07.04.2023 menționat supra, a fost stabilit clar că conform situației din 06.04.2023, vechimea reclamantului de muncă a constituit 25 de ani, 05 luni și 11 zile.

Astfel, concluzia expusă în decizia din 04.05.2023 precitată este una vădit eronată, fiind total contrară rigorilor dreptului material relevant dar și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

În sensul celor descrise, decizia de refuz din 04.05.2023 constituie un act administrativ cu putere individuală defavorabil, prin care îi este încălcat unul dintre drepturile fundamentale a reclamantului și anume dreptul la pensie pentru vechimea de muncă, fapt care este inacceptabil între-un stat de drept.

Solicită partea reclamantă *****:

- anularea (revocarea) deciziei de respingere a cererii în stabilirea pensiei cu ***** din 04.05.2023 emisă de CTAS *****, prin care, în mod eronat, i-a fost respinsă cererea privind stabilirea pensiei;

- anularea deciziei ***** din 06.06.2023 emisă de CNAS pe marginea cererii prealabile din 23.05.2023 (recepționată pe 25.05.2023) privind anularea actului administrativ individual defavorabil, cu restabilirea în dreptul încălcat;

- încasarea din contul pârâtei în beneficiul subsemnatului ***** a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de mine în legătură cu prezenta pricină civilă.

La 21 iulie 2023, partea reclamantă a depus prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat:

- anularea (revocarea) deciziei de respingere a cererii în stabilirea pensiei cu ***** din 04.05.2023 emisă de CTAS *****, prin care, în mod eronat, i-a fost respinsă cererea privind stabilirea pensiei;

- anularea deciziei ***** din 06.06.2023 emisă de CNAS pe marginea cererii prealabile din 23.05.2023 (recepționată pe 25.05.2023) privind anularea actului administrativ individual defavorabil, cu restabilirea în dreptul încălcat;

- anularea deciziei ***** din 11.07.2023 emisă de CNAS pe marginea cererii prealabile din 23.06.2023 (recepționată pe 30.06.2023) privind obligarea emiterii deciziei privind stabilirea pensiei;

- obligarea pârâtei la emiterea deciziei privind stabilirea pensiei subsemnatului ***** conform art. 13 a legii nr. 1544 din 23.06.1993;

- încasarea din contul pârâtei în beneficiul subsemnatului ***** a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de mine în legătură cu prezenta pricină civilă.

La 15.06.2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată. (f.d. 42-45)

Partea reclamantă ***** și avocatul Șcheau Igor, în ședință de judecată nu s-au prezentat, fiind înștiințași despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestora.

Reprezentantul autorității publice pârâte, în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citată despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanţei de judecată:

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă ***** către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil, urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 206 Cod Administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a

emite act administrativ individual favorabil.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ, revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamanții au respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească, constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

La caz, instanța de judecată reține că, potrivit certificatului nr. ***** din 07 iulie 2023, eliberat de către Inspectoratul de Poliție *****, se atestă că, ***** potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993, vechimea în muncă a lui *****, la data de 06.04.2023 constituie total 25 (douăzeci și cinci) ani, 05 (cinci) luni, 11 (unsprezece) zile.

Potrivit extrasului*****din 06 aprilie 2023, se atestă că, Inspectoratul General al Poliției a dispus încetarea raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special ***** în corespundere cu legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul ministerului afacerilor interne*****: conform art. 38, alin. (1), lit. c) (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie).

Prin decizia ***** din 04 mai 2023, CTAS ***** a refuzat în stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 a legii nr.1544/1993, deoarece conform actelor prezentate nu confirmă vechimea în serviciu necesar de la 01.07.2020 de 25 ani.

Nefiind de acord cu decizia ***** din 04 mai 2023, partea reclamantă a depus cerere prealabilă și a solicitat anularea (revocarea) deciziei de respingere a cererii în stabilirea pensiei cu ***** din 04,05.2023 emisă de CTAS *****, prin care, în mod eronat, i-a fost respinsă cererea privind stabilirea pensiei și emiterea deciziei privind stabilirea pensiei subsemnatului ***** conform art. 13 a legii nr. 1544 din 23.06.1993.

Prin decizia ***** din 06 iunie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale urmare examinării cererii prealabile nr. S-1171/23 din 25.05.2023, a stabilit că decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale ***** ***** din 04.05.2023 este legală și temei de anulare nu este.

Conform art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puţin 20 de ani şi 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani.

Conform art. 14 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabileşte în următoarele proporţii: a) pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi pentru funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionaţi pentru limită de vârstă sau din motive de boală - 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

La caz, instanța de judecată a stabilit cu certitudine, că potrivit certificatului nr. ***** din 07 iulie 2023, eliberat de către Inspectoratul de Poliție *****, se atestă că, ***** potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) din Legea asigurării cu pensii militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23.06.1993, vechimea în muncă a lui *****, la data de 06.04.2023 constituie total 25 (douăzeci și cinci) ani, 05 (cinci) luni, 11 (unsprezece) zile.

Potrivit extrasului*****din 06 aprilie 2023, se atestă că, Inspectoratul General al Poliției a dispus încetarea raportului de serviciu al funcționarului public cu statut special ***** în corespundere cu legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul ministerului afacerilor interne*****: conform art. 38, alin. (1), lit. c) (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie).

În speță, controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activităţii autorităţilor publice, asigurarea ordinii de drept.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Potrivit art. 47 din Constituția Republicii Moldova, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea lui şi familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuinţa, îngrijirea medicală, precum şi serviciile sociale necesare. Cetăţenii au dreptul la asigurare în caz de: şomaj, boală,

invaliditate, văduvie, bătrîneţe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistenţă, în urma unor împrejurări independente de voinţa lor.

Instanța judecătorească reține că, potrivit art. 6 din Legea cu privire la sistemul penitenciar, nr. 1036 din 17 decembrie 1996 (în vigoare până la 21 martie 2008), instituţiile penitenciare sunt organele în care, în baza hotărârii instanţei de judecată, îşi execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare sau la detenţiune pe viaţă, se asigură detenţia provizorie a persoanelor faţă de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancţiunea arestului contravenţional. Instituţii penitenciare sunt: a) penitenciarele de tip deschis; b) penitenciarele de tip semiînchis; c) penitenciarele de tip închis; d) penitenciarele pentru minori; e) penitenciarele pentru femei; f) izolatoarele de urmărire penală; g) casele de arest; h) spitalele penitenciare.

Conform art. 16 alin. (2) din Legea prenotată, colaboratori ai sistemului penitenciar sunt persoanele care deţin funcţii în efectivul de trupă şi în corpul de comandă ale sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de libertate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum şi măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism şi narcomanie.

Conform art. 33 alin. (2) din aceeași Lege, vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituţii penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală şi în instituţiile destinate pentru deţinerea şi tratarea bolnavilor contagioşi şi bolnavilor psihici, precum şi la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

Din esenţa normei de drept enunţate rezultă, că pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiţii, şi anume: instituţia în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie1994 şi să-şi exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenţie provizorie) şi instituţiile destinate pentru deţinerea şi tratarea bolnavilor contagioşi şi bolnavilor psihici.

În conformitate cu art. 18 lit. c) Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul: c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiţii deosebite – în condiţiile avantajoase respective inclusiv în condiţiile stabilite de legislaţie până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Conform pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei şi a sistemului penitenciar se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, în instituţii penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală şi

instituţiile destinate pentru deţinerea şi tratarea bolnavilor contagioşi şi bolnavilor psihici, precum şi la lucrări de subteran.

Colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortate şi deţinere a persoanelor reţinute şi arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenţie provizorie) în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, conform pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire şi plata pensiilor şi îndemnizaţiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice şi Corupţiei şi a sistemului penitenciar.

Instanța menționează că, concluzia derivă şi din Avizul consultativ al Plenului Curţii Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014 în care se statuează expres, că penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenţie provizorie) şi instituţiile destinate pentru deţinerea şi tratarea bolnavilor contagioşi şi bolnavilor psihici sunt entităţi care cad sub incidenţa reglementărilor de la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Instanța constată în speță că, potrivit actelor prezentate, reclamantul a făcut parte din categoria de colaboratori care efectuează serviciul de pază, escortare şi deținere a persoanelor reţinute şi arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenţie provizorie), considerent din care, acesta are dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje. Or, Casa Națională de Asigurări Sociale, nefiind de acord cu prevederile și efectele ordinului MAI nr. 96 din 20.03.2018, nu a contestat acest act administrativ în instanța de judecată.

Se reține că, calculând perioadele indicate supra cu înlesniri, Inspectoratul de Poliție ***** şi-a întemeiat calculul pe prevederile Hotărârii Guvernului nr. 78/1994, cât şi pe prevederile Ordinului nr. 96 din 20.03.2018 emis de către Ministerul Afacerilor Interne RM, iar CNAS evidenţiază că prevederile normative care prevăd calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei conform Legii nr. 1544/1993, sunt stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

În speţă, la pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, este stipulat că, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofiţeri şi subofiţeri ai Poliţiei de Frontieră, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupţie şi a funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: d) două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în instituţii penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest şi instituţiile destinate pentru deţinerea şi tratarea bolnavilor contagioşi şi bolnavilor psihici, precum şi la lucrări de subteran.

Totodată, în conformitate cu art. 11 alin. (1) şi (2) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administraţiei penitenciare, instituţiile penitenciare sunt organele care asigură executarea pedepselor de către persoanele condamnate la închisoare sau la detenţiune pe viaţă, precum şi detenţia provizorie a persoanelor faţă de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancţiunea arestului contravenţional.

Instituţiile penitenciare sunt: a) penitenciarele de tip deschis; b) penitenciarele de tip semiînchis; c) penitenciarele de tip închis; d) centrele de detenţie pentru minori şi tineri; e) penitenciarele pentru femei; f) casele de arest; g) spitalele penitenciare.

Din analiza prevederile normative citate, autoritatea publică pârâtă a dedus că activitatea reclamantului din perioada 01.07.2009 până la 07.06.2013 și 19.09.2013 până la 18.03.2019, care a fost calculată cu înlesniri, nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 lit. d) a Hotărârii Guvernului nr. 78/1994, respectiv activitatea dată se include la calcularea pensiei fără înlesniri.

La acest capitol CNAS remarcă faptul că, Ordinul nr. 96 din 20.03.2018 emis de către Ministerul Afacerilor Interne, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis și, respectiv, nu poate produce efecte juridice deoarece contravine actelor normative în vigoare.

În context, nu pot fi reținute de către instanța judecătorească argumentele părții pârâte precum că nu sunt aplicabile prevederile din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece în norma dată nu se regăsesc categoriile de persoane care au activat în cadrul izolatoarelor de detenție provizorie, serviciul de detenție și escortă, ceea ce este clar determinat că activitatea din cadrul subdiviziunii respective nu poate fi calculată ca vechime de muncă cu avantaje de două luni pentru o lună, deoarece nu are acoperire juridică, or, instanța atestă că condiția esențială în sensul pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, este ca instituția în care persoana își exercită serviciul să asigure paza, escortarea și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (de detenție provizorie). Prin urmare, instanța constată că, Direcția de poliție UTA Găgăuzia corect a efectuat calculul vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului.

În acest context, instanța de judecată, conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune, își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, prin urmare argumentele părții reclamante în acest sens sunt întemeiate.

Conform art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, instanța denotă că, reclamantul ***** a fost reprezentat pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată de avocatul Șcheau Igor, în baza mandatului anexat la dosar (f.d. 4) și drept cheltuieli de asistență juridică avocatul reclamantului a pretins suma de 10000 lei (f.d. 5).

Conform recomandării privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică şi onorariul avocatului, trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

La stabilirea cuantumului privind cheltuielile de asistență juridică instanța de judecată reține că, la materialele cauzei a fost prezentat bonurilor de plată seria GL nr. ***** din 23.06.2023, prin care se confirmă achitarea de către ***** în beneficiul CA „Șcheau Igor”, a sumei de 10000 lei, pentru acordarea asistenței juridice și reprezentarea în instanța de judecată.

Astfel, instanța va admite parțial solicitarea reclamantului și va încasa din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, în beneficiul lui *****, cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 5000 lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile, în raport cu litigiul dedus judecății.

În conformitate cu prevederile art. 232, 224 - 226 din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de ***** către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice de a emite act administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia ***** din 04.05.2023 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale ***** și decizia ***** din 06.06.2023 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale în condițiile legii să emită act adminitrativ individual favorabil prin care să efectueze stabilirea pensiei lui *****, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu data apariției dreptului la pensie, luându-se în considerare Certificatul nr. ***** din 07.04.2023 eliberat de către Inspectoratul de Poliție *****.

Se încasează din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantului ***** suma de 5000 lei (cinci mii) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile reclamantului se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul

Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**